

Valle Sparebank

Årsmelding og rekneskap 2016

151. forretningsår

Valle Sparebank
- allstøtt med deg

150 år
1866-2016

ÅRSMELDING 2016

RAMMEVILKÅR FOR SPAREBANKANE

Norsk økonomi var i 2016 inne i sitt andre år med unormalt svak økonomisk vekst. Prognosar frå Statistisk Sentralbyrå tyder på ein årsvekst i BNP for fastlands-Noreg på 0,7%, mot ein normalvekst på 2%. Styresmaktene har gjennomført tiltak for å halde veksten oppe; ekspansiv finanspolitikk og reduksjon i Noregs Bank si styringsrente frå 0,75 til 0,5%. Nasjonalbudsjettet for 2017 gjev bod om at den ekspansive finanspolitikken held fram.

Kronekursen var om lag 2% svakare enn i 2015. Trass i eit moderat lønsoppgjør på 2,0-2,5%, vart prisveksten såpass høg som 3,6%, godt hjelpt av den svake kronekursen. Fallet i realløn på 1,4% er det største i moderne tid.

Den låge lønsveksten i fjor må sjåast i samanheng med den relativt høge arbeidsløysa i kongeriket, og utfordringane oljeindustrien slit med. Arbeidsløysa var i underkant av 5% ved utgangen av året.

Svak økonomisk vekst og nedgang i kjøpekrafta for folk flest stagga likevel ikkje veksten i bustadprisane. I følgje Eiendom Norge sin nasjonale bustadprisindeks auka bustadprisane med 8,3% i 2016. Det var store regionale skilnader. Medan bustadprisane minka med 5,8% i Stavanger, auka prisane med 15,1% i Oslo.

Kredittveksten til norske långjavarar var 4,8% dei siste 12 månedane til november. Dei ikkje-finansielle føretaka hadde 2,6% vekst i denne perioden, medan hushaldsgjelda la på seg med 6,1% til eit rekordhøgt nivå.

Mot slutten av fjaråret vedtok Finansdepartementet å heve den motsyklike kapitalbufferen frå 1,5 til 2,0% frå og med 2018. I tillegg er det innført eit strengare krav til rein kjernekapital under det såkalla pilar 2-kravet i kapitaldekningsreglane.

Talet på konkursar steig med 13,5% frå 3. kvartal 2015 til same kvartal i fjor. Verdien av aksjane på Oslo Børs auka med 12,1%, inklusive utbyter, frå slutten av 2015 til siste handledag i fjor. Indeksen for eigenkapitalbevis steig med hele 34,9%.

Utsiktene for 2017 er prega av ei viss optimisme i dei fleste norske prognosemiljøa. Noko styrkt økonomisk vekst, uendra arbeidsløyse, moderat løns- og prisvekst, høg kreditt- og bustadpris er ei kjapp oppsummering av kva ekspertane trur om året me er inne i. Faren er at norsk økonomi vert meir og meir sårbar for eit alvorleg tilbakeslag i bustadmarknaden. Finanstilsynet åtvarar om auka risiko og fylgjer utviklinga tett. For å dempe bustadprisveksten stramma Finansdepartementet inn bustadlånsforskrifta rett før jul i 2016, mellom anna med særskilde krav til eigenkapital ved kjøp av sekundærbustad i Oslo.

FORRETNINGS- OG MARKNADSTILHØVE FOR VALLE SPAREBANK

Valle Sparebank er ein frittståande og sjølvstendig sparebank i Valle kommune i Aust-Agder. Hovudkontoret ligg i Valle og banken har eit salskontor i Markensgate 2a i Kristiansand. Salskontoret i Kristiansand vart etablert i januar 2006. Filialen på Rysstad vart avvikla i april 2015, om lag 26 år etter etableringa. Endringa i kundane sin bruk av banken låg til grunn for avviklinga.

Valle Sparebank eig 0,47% av Eika-Gruppen AS, og er på den måten del av eit strategisk samarbeid mellom 73 små sparebankar i Noreg og OBOS. Eigarskapsutviklinga, Eika-Gruppen AS og Eika Boligkredit AS utgjer Eika Alliansen. Eika Alliansen er ein av Noregs største finansgrupperingar, med ein samla forvaltningskapital på meir enn 360 milliardar kroner. Eika er totalleverandør av bankprodukt og -tenester. I tillegg har Eika ansvar for å utføre ei rekke fellesoppgåver på vegne av eigarskapsutviklinga. Det gjeld m.a. innkjøp

av produkt og tenester innanfor IT og betalingsformidling, opplæring og kompetanseutvikling. Eika Boligkredit AS har tilgang til den internasjonale marknaden for obligasjoner med føretrinnsrett (OMF) og sikrar eigarskapsutviklinga langsiktig og konkuransedyktig funding.

Valle Sparebank driv i hovudsak tradisjonell bankverksemd, m.a. betalingsformidling, sparing, lån og kredittar, men kan også tilby dei fleste finansielle produkt så som forsikring, aksjehandel, fondsprodukt og leasing.

Banken si primære kundegruppe er personkundar, og då særleg i Setesdal og Kristiansands-regionen. Sjølv om mange kundar bur utanfor Setesdal, er dette ofte kundar med ei eller anna knytting til Valle eller Setesdal. Innan Valle kommune har banken ein heilt dominerande marknadsposisjon, og innan Bykle kommune er også marknadsposisjonen sterkt. I dag er i underkant av 30% av utlåna til kundar i Valle kommune.

I tillegg til personmarknaden representerer det lokale næringslivet, offentleg sektor og lag og organisasjoner i øvre Setesdal viktige kundegrupper for banken.

Folketalsutviklinga i marknadsområda til banken varierer mykje. Øvre Setesdal har dei siste åra slite med svak folketalsutvikling. I Valle var 1254 personar heimehøyrande pr. 3.kvartal 2016, mot 1252 på same tidspunktet i 2015. Kristiansands-regionen opplever derimot sterkt folketilvekst. Samla folketal i det banken definerer som satsingsområde på personkundemarknaden er om lag 120 000.

Heilt arbeidsledige i Valle kommune utgjer 1,2 % av arbeidstyrken. Tilsvarande tal i Bykle kommune er 1,6 %, og 3,8 % i Kristiansands-regionen. Tala er svært stabile i høve til for eitt år sidan, trass i at det har vore mykje nedbemannning i oljenæringa i regionen.

I første halvdel av 2016 vart det til liks med dei sju føregående åra gjennomført ei omfattande marknadsundersøking blant banken sine kundar. Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar. Nettopp servicenivået og den personlege kontakta er området skårar høgt på i undersøkinga. Ei slik undersøking vert gjennomført kvart år. Resultata frå undersøkingane vert nytta til å utvikle banken vidare.

Drifta av banken er lagt opp til at ho skal vere kostnadseffektiv, fleksibel, kundeorientert og med stor grad av personleg service. Risikoprofilen skal vere låg til moderat. Samstundes bør innteninga vere tilstrekkeleg til å sikre at banken held på den finansielle styrken som har vorte bygd opp gjennom tidene.

Banken har ingen forskings- og/eller utviklingsaktivitetar.

BALANSE - UTVIKLING

Banken har i 2016 hatt ein auke i forvaltningskapitalen på 131,9 mill. kr. Dette er ein auke på 9,6 % i høve til året før. Forvaltningskapitalen er pr. 31.12.2016 på 1 505,7 mill. kr.

Utlånsveksten er på 79,2 mill. kr eller 6,6%, og samla utlåna er på 1 274,2 mill. kr. I tillegg har banken formidla lån til Eika Boligkredit på til saman 505,6 mill. kr. Samla utlånsvekst, inklusive veksten i Eika Boligkredit, utgjer 10,6% i 2016.

Det har vore ein auke i innskota på 48,6 mill. kr, eller 4,5%, slik at samla innskot no er på 1 116,6 mill. kr. Dette gjev ei innskotsdekning på 87,6%, mot 89,3 året før. For å finansiere utlåna utover innskotsnivået har banken teke opp lån i pengemarknaden.

DRIFTSRESULTAT – NØKKELTAL

Resultatet av ordinær drift etter skatt er på kr 9,9 mill. mot kr 7,8 mill. året før. Skattekostnaden etter rekneskopen er kr 2,4 mill.

Styret vil gjere framlegg om at resultatet vert disponert slik:

Kr 1,0 mill. vert overført gavefond.

Kr 8,9 mill. vert overført sparebanken sitt fond.

Sparebanken sitt fond og gavefond utgjer opptent eigenkapital som ved utgangen av 2016 er 194,9 mill. kr. Eigenkapitalen er no 22,18 % av vektlagd balanse.

Kontantstraumsanalyesen viser netto kontantstraum fra drifta på kr 10,0 mill. (kr 8,3 mill.), netto kontantstraum fra løpende finansiell verksemd på kr -19,9 mill. (kr -3,9 mill.), netto kontantstraum fra investeringsaktivitetar kr -34,1 mill. (kr 8,9 mill.), og netto kontantstraum fra finansiering på kr 75,1 mill. (kr -25,1 mill.). Netto endringar i kontantar og kortsiktige plasseringar kr 21,1 mill. (kr -20,9 mill.), slik at likviditetsbehaldninga ved utgangen av 2016 var på kr 57,1 mill. (kr 36,1 mill.)

Rentenettoen har auka med om lag 0,8 mill. kr samanlikna med 2015, hovudsakleg på grunn av volumvekst sidan rentemarginen er om lag uendra. Banken har i løpet av året justert rentenivået to gonger som konsekvens av endringar i marknadsrentene og konkurransesituasjonen generelt.

Provisjonsinntektene minka med 1,1 mill. kr, medan utbytte fra verdipapir i 2016 var på 2,0 mill. kr, mot 1,8 mill. kr året før.

I 2016 vart det inntektsført om lag 1,3 mill. kr knytt til sal av aksjar i Visa Europe til Visa Inc.

Sum driftskostnader er om lag 1,1 mill. kr høgare i 2016 enn året før. Auken skuldast i hovudsak høgare IT-kostnader og jubileumskostnader. Personalkostnadene er omtrent identiske samanlikna med 2015.

Det er samla tapsført 1,7 mill. kr i rekneskopen, om lag det same som året før. Individuelle nedskrivningar utgjer totalt 2,5 mill. kr. I tillegg er det avsett 2,6 mill. kr på gruppevise nedskrivningar.

Utover dette har det ikkje vore hendingar i rekneskapsåret som har påverka resultatet særskild. Det har heller ikkje vore hendingar etter utgangen av rekneskapsåret som er viktige for banken.

Styret er nøgd med resultatet av drifta i 2016. Målloppnåinga i høve til strategiplanen er tilfredsstillande. Styret kan stadfeste at alle føresetnader for drift av banken i komande år er til stades. Det er ikkje knytt vesentlege usikre faktorar til årsrekneskapen.

RISIKOSTYRING OG KONTROLL

Generelt om risikostyring og kontroll i verksemda

Bankverksemda inneber risiko. Styret har vedteke prinsippa for banken si risikostyring i form av overordna policydokument og områdepolicies for ulike risikoområde. Styret legg vekt på å ha ei aktiv oppfølging av prinsippa, og reviderer desse årleg. For bankverksemda samla kan banken akseptere låg til moderat risiko, medan risikonivået kan variere mellom ulike risikoområde.

Styret gjennomfører minst ein gong i året ein ICAAP-gjennomgang for å avdekke risikonivå og tilhøyrande kapitalbehov i bankverksemda.

BDO AS, Mandal er vald revisor i banken sidan våren 2007.

Banken nyttar seg aktivt av Eika VIS sine tenester i arbeidet med policydokument og verktøy til bruk i risikostyringa.

Finanstilsynet gjennomførte 17.september 2015 ein varsle inspeksjon i banken som eit ledd i den ordinære tilsynsverksemda deira. Føremålet med inspeksjonen var å gå i gjennom risikostyring og kontroll, risikoprofil og -eksponering, med hovudvekt på kredittområdet. Banken fekk den endelege rapporten etter in-

speksjonen i starten av 2016, og rapporten danna grunnlaget for oppfølging av forbetringspunkt. Finanstilsynet påpeika. Styret utarbeidde også ein status for oppfølgingsarbeidet innan fristen som var sett til 30.september.

Dei viktigaste risikoområda er omtala her.

Kredittrisiko

Kredittrisiko, dvs. risikoen for at ein kunde ikkje kan oppfylle sine skyldnader rettidig, er den største risikoen i banken. Dersom heller ikkje verdien av den underliggende pantetrygda er tilstrekkeleg til å dekke kravet ved misleghald og eventuell realisasjon av pantet, vil tap oppstå.

Styret vurderer det slik at banken, no som før, må kunne take noko større risiko innan kommunen enn utanfor. Styret vurderer likevel denne risikoen som moderat. Lån og garantiar er rimeleg godt sikra mot tap. Det vert lagt stor vekt på kunden sin økonomi og den trygda som vert stilt. Nedskrivningane på utlånsporteføljen har dei siste fem åra vore marginalt høgare enn snittet for norske bankar.

Det er få store engasjement, og omlag 86% av samla brutto utlån er lån til personkundar. Reknar ein med lån overført til Eika Boligkredit AS er personkundedelen endå høgare; 89%. Dette gjer at kredittrisikoen er spreidd og lite konsentrert. Banken har avsett 2,5 mill. kr på individuelle, og 2,6 mill. kr på gruppevise nedskrivningar. Rekneskapsmessig tapskostnad i 2016 er om lag 1,7 mill. kr. Prognosar frå Noregs Bank tyder på at gjennomsnittleg tap på utlån og garantiar dei nærmaste 3 åra med noverande risikonivå vil ligge rundt 0,2% av samla utlån for norske bankar.

Det har vorte nytta eit risikoklassifiseringssystem for å lette styret si risikoovervaking. Resultatet av risikoklassifiseringssystemet i banken syner at 69% av utlåna har låg risiko, 21% normal risiko og 10 % høg risiko. Nytt risikoklassifiseringssystem utarbeidd i samarbeid med andre Eika-bankar vart innført i andre kvartal i 2015. Systemet byggjer på statistiske modellar som reknar ut sannsynet for misleghald. Tapsutsette engasjement og alle engasjement over ein viss storlek vert vurdert særskild. Alt dette er grunnlaget for nedskrivningane styret har gjort i løpet av året.

Banken har formidla bustadlån for i alt 505,7 mill. kr i Eika Boligkredit AS. Dette er lån innanfor 60% av panteverdi og har såleis låg risiko. Om lag 31% av personkundelåna i banken er overførte til Eika Boligkredit AS, mot 29% året før.

I 2016 har banken revidert kredittpolicyen og kreditthandboka, mellom anna med utgangspunkt i forbetringsområda omtala i den endelege rapporten etter inspeksjonen Finanstilsynet gjennomførte i september 2015.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen er også eit vesentleg risikoområde i banken, og gjeld den risikoen som banken har for å ikkje ha tilstrekkelege likvidar ved forfall av skyldnader. Valle Sparebank skal ha ein låg likviditetsrisiko.

Balansem mellom innskots- og utlånsvolum avgjer behovet for å låne inn frå pengemarknaden. Valle Sparebank har i løpet av 2016 hatt ei noko fallande innskotsdekning, det vil seie innskot i prosent av utlån. Innskotsdekninga var ved utgangen av året 87,6%. Innlånsbehov utover kundeinnskota er dekka opp med lån fra Kreditforeningen for Sparebankar og obligasjonslån.

Innskot og lånerettar i Noregs Bank, trekkrettar i DNB utgjer saman med obligasjonsporteføljen den vesentlege delen av likviditetsbufferen. Pr. 31.12.2016 utgjorde trekkrettane i DNB 60 mill. kr. Det var pantsett verdipapir i Noregs Bank med ein samla låneverdi på 30,6 mill. kr. Samla obligasjonsportefølje og likvide

rentefond utgjer på same tid 109,9 mill. kr. Innskot i Noregs Bank utgjer 22,4 mill. kr.

LCR (liquidity coverage ratio) er 122 pr. 31.12.2016, mot 80 på same tidspunkt året før.

Den generelle likviditetsrisikoen er om lag uendra i løpet av året. Innlånskostnadene for bankane har vore relativt stabile i 2016.

Styret har som tidlegare år revidert likviditetspolicyen, særleg med vekt på tilpassing til nye krav på likviditetsområdet.

Status på likviditetsområdet vert rapportert til styret kvartalsvis i høve til gjeldande krav og rammer i likviditetspolicyen. Likviditetsrisikoen har vore låg heile året, i tråd med bankens risikopolicy.

Eika Boligkreditt vert framleis vurdert som eit viktig verktøy som kan avlaste banken sitt eksterne fundingbehov og gjere banken konkurransedyktig i kampen om personkundelån. Det er klargjort ein utlånsportefølje som kan flyttast til Eika Boligkreditt for raskt å få tilgang til likviditet i ein krisesituasjon.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risikoen banken er utsett for som konsekvens av strategiske val. Måloppnåinga i høve til økonomiske måltal i strategiplanen har vore tilfredsstillande i 2016. Det er gjennomført ei marknadsundersøking som syner at Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar. Satsinga i Kristiansand har medført tilvekst av nye kundar i ei tid med fallande folketal i Valle kommune.

For å sikre eige sjølvstende har banken vald å vere medeigar av Eika-Gruppen AS. Valle Sparebank sin eigardel utgjer 0,47% av selskapet. Eika-Gruppen AS syter for utføring av ein del fellesoppgåver og gjev banken tilgang til å selje ei rekke finansielle produkt. I tillegg har eigarskapet gjeve avkastning i form av eit årleg utbytte. Eika-Gruppen AS er også eit viktig talerør for små sparebankar når det gjeld å påverke framtidige rammevilkår.

Risikoen for at ikkje banken har tilstrekkeleg og rett kompetanse for framtida er eit område styret har fokus på. Valle Sparebank har difor prioritert vidareutdanning og intern opplæring i fleire år. Banken har ein kompetanseplan som skal reviderast årleg. Kompetanseplanen set mål for kompetansenivået i banken og inneholder prioriterte tiltak for å nå måla. Mellom anna er det sett krav om at alle sju kunderådgjevarane i banken skal vere autoriserte som finansielle rådgjevarar (AFR) og sertifiserte som forsikringsrådgjevarar (GOS). Ikkje mange bankar kan syne til tilsvarande tal når ein tek omsyn til bankens storleik.

Styret vedtok ny strategiplan i februar 2016. Til strategiplanen vert det utarbeidd handlingsplan. Styret fylgjer opp strategiplan og handlingsplan to gonger årleg.

Renterisikoen

Dersom rentereguleringstidspunktet på innskot og utlån ikkje er tilnærma samanfallande, kan dette gjeve negative utslag på innnteninga i banken. Denne risikoen er liten av di banken mest ikkje har innskot eller utlån til fast rente, og renta kan difor regulerast samtidig.

Lån som banken har teke opp i pengemarknaden har som regel ulik bindingstid. Låna vert regulert 3. kvar månad. Renterisikoen er difor også her liten. Banken har ingen handelsportefølje med obligasjoner. Pliktige likviditetsplasseringar i obligasjoner har korte rentereguleringsintervall slik at renterisikoen her er liten. Renterisikoen på obligasjonsmassen er no slik at dersom det vert ei renteendring på 1,0 % i marknadsrenta, vil dette slå ut i ei kursendring på kr 0,15 mill.

Aksjekurs og valutarisiko

Banken har i dag ingen portefølje av verdipapir for å utnytte svингningar i marknaden. Banken driv ingen handel med derivat eller valuta. Valle Sparebank er eigen valutabank ved kjøp og sal av valuta til kundar. Omsetjinga av valuta er lita, og risikoen for kurstab er dermed også låg.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er i hovudsak risikoen for tap knytt til den daglege drifta av banken. Svikt i datakommunikasjon, system og rutinar er døme på tapshendingar. Feil kan også oppstå på grunn av manglande kontrollar, kompetansesvikt, menneskeleg svikt og manglande oppfølging av lover og forskrifter.

Operasjonell risiko, inkludert rapportering av potensielle tapsendingar, vert rapportert kvartalsvis til styret.

Internkontrollen i banken er ein viktig reiskap til å kartlegge og forbetre dette risikoområdet. Styret har årleg gjennomgang av internkontrollen.

Internkontroll

Banken har med utgangspunkt i forskrifter om internkontroll hatt gjennomgang av alle vesentlege risikoområde i banken. Internkontrollen vert stadfesta av ekstern revisor.

ORGANISASJON OG PERSONALE

I løpet av året har det vore få personalendringar i banken. I september kom Ingvill Rike tilbake etter eitt års permisjon. Ho har delvis permisjon og arbeider 50% fram til september 2017.

Det er styret si oppfatning at arbeidsmiljøet i banken er godt. God intern informasjon og kommunikasjon vert vektlagd. Medarbeidarsamtalar vert gjennomførte årleg. Valle Sparebank har teikna avtale om inkluderande arbeidsliv. Det totale sjukefråværet i rekneskapsåret utgjer totalt 0,5 % av total arbeidstid. Det har ikkje vore personskadar blant tilsette, eller materielle skadar i banken. Av 15 fast tilsette er berre 5 menn. Styret er for tida sett saman av 40% kvinner og 60% menn. Bortsett frå å prøve å få ei meir lik fordeling mellom kvinner og menn over tid, har det ikkje vore spesielle likestillingstema som har hatt, eller vil ha fokus framover.

Banken si forureining av det ytre miljø vil stort sett vere av indirekte karakter, så som kjøp og bruk av reiser, energi, papir og andre forbruksgjenstandar, og avfall og avfallshandtering. Styret ser på dette som minimal forureining av det ytre miljø. Banken fører ikkje eige klimarekneskaps, og har heller inga miljøsertifisering.

Banken har ikkje pålegg frå offentlege styresmakter som ikkje er fylgte opp.

VALLE SPAREBANK, SAMFUNNSANSVAR OG LOKALSAMFUNNET

Valle Sparebank legg til grunn ei sosialt ansvarleg forretningsdrift. Omsynet til samfunnsansvaret er innarbeidd i overordna retningslinjer under konkrete emne som etikk, antikvitvasking, helse, miljø og sikkerheit.

Valle Sparebank ynskjer å vere ein positiv aktør i utviklinga av lokalsamfunnet. Særleg i ei tid med store utfordringar i form av reduksjon i folketalet, og vanskar med å rekruttere kompetent personell til ledige stillingar i området, meiner styret det er viktig å støtta små og store tiltak som kan vere med på å snu ein negativ trend.

Gjennom den årlege gåveutdelinga står banken friviljig arbeid, lag og organisasjoner. I 2016 vart det delt ut i alt 1 057 000 kr mot 623 000 kr året før. I tillegg vart gåvefondet nytta til å dekke ein del jubileumskostnader; 593 000 kr knytt til jubileumsbok og -film. I løpet av jubileumsåret vart det også delt ut gåvemidlar til ein del enkeltsøknader tilsvarende 191 000 kr.

Banken har teikna sponsoravtalar med Valle IL, Setesdal vidaregåande skule avd. Valle, Valle Radio, Brokke AS, Sylvkappen AS og Bykle IL på til saman 300 000 kr årleg. I tillegg kjem tre individuelle sponsoravtalar med Elin Upstad, Aron Åkre Rysstad og Audun Haugen. Alle unge og lovande idrottsutøvarar frå distriktet.

Valle Sparebank tok saman med Setesdal Spelemannslag og Valle kommune initiativet til å etablere eit fond for å stimulere etterspurnaden etter folkemusikkutøvarar. Fondet fungerer slik at tilskiparar som ynskjer å nytte lokale folkemusikkutøvarar kan sökje om delvis dekking av honoraret utøvarane skal ha. Frå og med 2010 vart ordninga utvida til å gjelde Bykle og Bygland.

Valle Sparebank har sekretariatsfunksjonen i Valle Næringslag. Laget har til føremål å fremje næringsutvikling i kommunen. Alle private næringsdrivande kan vere medlemer, og oppslutninga om laget har vore god. Likeins er banken medlem i sentrumsforeininga i Valle.

I april vart Valle Sparebank tildelt den ærefulle Setesdalsprisen for den viktige rolla lokalbankane i Setesdal har hatt for å sikre utvikling og vekst i næringslivet.

150-ÅRSJUBILEUM

24.mars 2016 var det 150 år sidan banken vart skipa. Styret oppnemnde for fleire år tilbake prosjektgrupper til å planlegge og gjennomføre ei jubileumsfeiring. Jubileet vart markert på fleire vis. I januar inviterte banken alle næringskundar til ei samling på Sølvgarden. Laurdag 9.april var det klart for Senkveld med Valle-vri i Valle kultursenter. Den velkjende programleiarduoen frå TV2, Thomas Numme og Harald Rønneberg, gjorde saman med mange dyktige lokale artistar arrangementet til ein festkveld. Heile 750 kundar møtte fram. Det har nok aldri vore så mange menneske samla innandørs i Valle tidlegare.

Vallefilmen hadde premiere som del av underhaldninga 17.mai her i Valle. Vallefilmen er sett saman av mange kjende og ukjende filmklypp til ein historie om samfunnsutviklinga i distriktet gjennom dei 150 åra banken har eksistert. Ingmar Brokka Rike frå Media Service AS var regissør for filmen som ligg fritt tilgjengeleg på internett.

Rett før jol var det tid for boklansering. Jubileumsboka «Allstøtt med deg» vart ført i pennen av lokalhistorikar Leonhard Jansen. Boka vart så mykje meir enn ei bankbok, og er meir å rekne som eit lokalhistorisk oppslagsverk med svært mange og flotte biletar. Alle kundar over 18 år har fått tilbod om å få eit eksemplar av boka, og ved årsskiftet, berre ein månad etter lanseringa, var opplaget på eitt tusen trykte bøker på det nærmeste tømt.

Eit formelt jubileumsarrangement for tilsette, styrande organ og andre inviterte gjester vart halde på Sølvgarden den 12.november.

I løpet av året har banken fått mykje positiv omtale i Setesdølen, Fævennen og i sosiale media. Frå kundane har det kome mange hyggelege tilbakemeldingar som syner at banken vert sett pris på. Slikt sett er det grunnlag for å seie at jubileumsfeiringa har styrkt marknadsposisjonen til Valle Sparebank.

FRAMTIDSUTSIKTER

Hovudutfordringa for banken vert å oppretthalde økonomisk soliditet samstundes som kundane er tilfredse og lojale. Med relativt høg risiko i finansmarknadane vert kravet til kvalitet på risikostyringa i banken strengare. Styret har i fleire år hatt fokus på å auke kvaliteten på risikostyringa i bankverksemda. God kvalitet på risikostyringa er avgjeraende for å halde på ei stabil inntening, utan dei store svingingane frå år til år.

Styret vil legge vekt på å ha ein jamn og moderat vekst, der målet ikkje vil vere ei maksimal, men heller ei forsvarleg og tilstrekkeleg avkastning på eigenkapitalen. Det årlege driftsresultat vil likevel i ei viss utstrekning vere avhengig av det framtidige rentenivået. Særlig fordi ei endring i rentenivået vil endre tilsvarende på den avkastninga banken får på den delen av eigenkapitalen som er plassert som utlån. Utfordringa for banken vil vere å oppretthalde rentenettoen i det lågrenteregimet me no er inne i og i ein konkurransesituasjon som er svært hard, og likeins utnytte det potensieltalet som kan ligge i å auke andre driftsinntekter. Andre driftsinntekter er særleg viktige no som den generelle kredittveksten har falle ein del og marginane på veg ned. God kostnadskontroll er også avgjeraende for å sikre tilstrekkeleg avkastning.

Heilt sidan kundane fekk banktenester tilgjengeleg på nett på slutten av 90-talet, har digitaliseringa endra næringa vår mykje. Langt på veg dei fleste kundane føretrekkjer å utføre banktenestene der dei er, når dei måtte ynskje det. Medan det i mange år var dei manuelle betalingstenestene som vart erstatta av digitale løysingar, har ein dei siste åra opplevd at også rådgjevingstenestene i stor grad fylgjer i same spor. Denne utviklinga vil halde fram, og om få år vil truleg dei aller fleste av tenestene og produkta våre vere fullt ut digitaliserte. Det vil berre vere dei mest kompliserte rådgjevingsområda kundane vil ha eit reelt behov for direkte kontakt og hjelp. Det å tilpasse kompetansebehovet og ressursbruken i banken til denne utviklinga vil vere avgjeraende for å lykkast som bank i ei digital framtid.

TAKK

Styret takkar alle medarbeidarane i banken for eit særstak godt samarbeid og stor arbeidsinnsats i året som har gått. Styret takkar også alle tillitsvalde for godt samarbeid, og rettar takk til banken sine kundar og banksamband for tilliten og oppslutninga banken har hatt i jubileumsåret 2016.

Jostein Rysstad
Jostein Rysstad
Styrelseiar

Geir Olav Uppstad
Geir Olav Uppstad

Magnhild Bjørnarå
Magnhild Bjørnarå

Gro Haatveit
Gro Haatveit

Olav Mosdøl
Olav Mosdøl
Nestleiar

Vidar H. Homme
Vidar H. Homme
Adm. banksjef

Resultatrekneskap

(i hele tusen)

	Noter	2016		2015	
Renteinntekter og liknande inntekter					
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringar på kreditteinstitusjonar		280		379	
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringar på kundar		39 628		44 691	
Renter og liknande inntekter av sertifikat, obligasjonar og andre renteberande papir		1 181		1 607	
Andre renteinntekter og liknande inntekter		2	41 091	0	46 677
Rentekostnader og liknande kostnader					
Renter og liknande kostnader på gjeld til kreditteinstitusjonar		-2 919		-3 211	
Renter og liknande kostnader på innskot frå og gjeld til kundar		-8 884		-15 099	
Renter og liknande kostnader på utferda verdipapir		-53		0	
Andre rentekostnader og liknande kostnader		-756	-12 612	-725	-19 035
NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTAKTER	15		28 479		27 642
Utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning					
Inntekter av aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning		1 963	1 963	1 762	1 762
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester					
Garantiprovisjon		248		183	
Andre gebyr og provisjonsinntekter	24	7 179	7 427	8 318	8 501
Provisjonskostnader og kostnader med banktenester					
Andre gebyr og provisjonskostnader		-1 638	-1 638	1 513	-1 513
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmidlar					
Netto verdiendring og vinst/tap på sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir		256		-697	
Netto verdiendring og vinst/tap på aksjar og verdip. m.var.avkastn.		370		145	
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og finansielle derivat		101	727	92	-460
Andre driftsinntekter					
Driftsinntekter faste eigedomar	25	217		304	
Andre driftsinntekter		0	217	0	304
Løn og generelle administrasjonskostnader					
Løn	26,28a	-8 335		-8 347	
Pensjonar	27	-662		-642	
Sosiale kostnader		-1 300		-1 330	
Administrasjonskostnader		-8 528	-18 825	-6 800	-17 119
Avskrivningar m.v. av varige driftsmidlar og immaterielle eidevarer					
Ordinære avskrivningar	11	-445	-445	-537	-537
Andre driftskostnader					
Driftskostnader faste eigedomar		-657		-1 333	
Andre driftskostnader	29	-4 462	-5 119	-4 266	-5 599
DRIFTSKOSTNADER			-24 389		-23 255
DRIFTSRESULTAT FØR TAP			12 786		12 981
Tap på utlån, garantiar m.v.					
Tap på utlån	6	-1 169		-2 161	
Tap på garantiar m.v.		-529	-1 698	0	-2 161
Nedskriving/reversering av nedskriving og vinst/tap på verdipapir som er anleggsmidlar					
Vinst/tap		1 257	1 257	32	32
RESULTAT AV ORDINÆR DRIFT FØR SKATT			12 345		10 852
Skatt på ordinært resultat	30		-2 406		-3 030
RESULTAT AV ORDINÆR DRIFT ETTER SKATT			9 939		7 822
RESULTAT FOR REKNESKAPSÅRET			9 939		7 822
Overføringer og disponeringar	18				
Overført til sparebankens fond		8 939		6 322	
Overført til gávefond		1 000	9 939	1 500	7 822

Balanse

(i hele tusen)	Noter	31.12.2016		31.12.2015	
EIGEDELAR					
Kontantar og fordringar på sentralbankar		24 507	24 507	13 178	13 178
Kontantar og fordringar på sentralbankar					
Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar	4,9	25 836	6 800	16 833	6 050
Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar utan avtalt løpetid					
Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar med avtalt løpetid					
Utlån til og fordringar på kundar	3,4,6,28 b	12 122	1 010	12 799	0
Kasse-/ drifts- og brukskredittar					
Byggjelån					
Nedbetalingslån					
Sum brutto utlån og fordringar på kundar		1 261 106		1 182 209	
- individuelle nedskrivningar		1 274 238		1 195 008	
- gruppevis nedskrivningar		-2 532		-1 825	
Sum netto utlån og fordringar på kundar		-2 600		-2 600	
			1 269 106		1 190 583
Overtekne eigedelar	7	4 650	4 650	7 150	7 150
Sertifikat/obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning	4,8				
Utferda av det offentlege:		24 200		14 970	
Sertifikat og obligasjonar					
Utferda av andre:		85 719	109 919	62 380	77 350
Sertifikat og obligasjonar					
Aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning	4,10	45 234	45 234	43 169	43 169
Aksjar, partar og grunnfondsbevis					
Varige driftsmidlar	11	1 340	13 376	1 441	13 659
Maskiner, inventar og transportmidlar					
Bygningar og andre faste eigedomar					
Andre eigedelar	12	482	482	566	566
Andre eigedelar					
Forskotsbetalte ikkje påkomne kostnader og opptente ikkje mottekte inntekter	27	1 935	779	1 963	77
Opptente, ikkje mottekte inntekter					
Overfinansiering av pensjonsskyldnader					
Andre forskotsbetalte ikkje påkomne kostnader					
SUM EIGEDELAR		1 505 715		1 373 817	
GJELD OG EIGENKAPITAL					
GJELD					
Gjeld til kreditinstitusjonar	4,15	13	160 475	1	110 405
Lån og innskot frå kreditinstitusjonar utan avtalt løpetid					
Lån og innskot frå kreditinstitusjonar med avtalt løpetid					
Innskot frå og gjeld til kundar	4,15	608 473	508 108	562 593	505 417
Innskot frå og gjeld til kundar utan avtalt løpetid					
Innskot frå og gjeld til kundar med avtalt løpetid					
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	4,15	0	25 000	0	0
Sertifikat og andre kortsliktige låneopptak					
Ihendehavarobligasjonslån					
Anna gjeld	15	5 628	5 628	6 878	6 878
Anna gjeld					
Påkomne kostnader og mottekte ikkje opptente inntekter		2 715	2 715	1 756	1 756
Påkomne kostnader og mottekte ikkje opptente inntekter					
Avsetjing for påkomne kostnader og skyldnader	27, 30	0	392	0	111
Pensjonskyldnader					
Utsett skatt					
SUM GJELD		1 310 804		1 187 161	

Balanse

(i hele tusen)

EIGENKAPITAL
Opptent eigenkapital
 Sparebankens fond
 Gåvefond
 SUM EIGENKAPITAL
 SUM GJELD OG EIGENKAPITAL
Postar utanom balansen
 Garantiansvar
 Andre skyldnader
 Obligasjonar stilt som trygd

Noter

31.12.2016

	188 008	194 911
18,19	6 903	
	194 911	
	1 505 715	
20	61 646	48 459
	33 399	62 341
	31 632	46 443

31.12.2015

	178 912	186 656
	7 744	186 656
	1 373 817	

Valle, 31.12.2016 / 7.2.2017

I styret for Valle Sparebank

Jostein Rysstad
 Jostein Rysstad
 Styreleiar

Geir Olav Uppstad
 Geir Olav Uppstad

Olav Mosdøl
 Olav Mosdøl
 Nestleiar

Magnhild Bjørnarå
 Magnhild Bjørnarå

Gro Haatveit
 Gro Haatveit

Vidar H. Homme
 Vidar H. Homme
 Adm. banksjef

Valle Sparebank i tida 1970 - 2016

(Mill. kr)	1970	1980	1990	2000	2008	2009	2010	2015	2016
Innskot	25	77	249	371	825	865	918	1068	1117
Utlån	13	45	196	416	951	960	999	1195	1274
Eigne fond	0,9	7	35	87	134	142	152	187	195
Forvaltning	26	85	285	471	1217	1179	1222	1374	1506

Desse styrer banken

Kundevalde medlemmer i generalforsamlinga

Anna Stella Karlsdottir, Egil Åmlid, Tarald Helle, Inger Aamli, Ånund Viki, Torhild Bjørgum Åkre, Petra Marie Trydal, Tor Espen Helle

Kommunevalde medlemmer til generalforsamlinga

Gjermund Flaten, Gyro Uppstad, Knut Hagen, Liv Bratlie Løyland, Tarald Myrum, Henri Tore Viki, Sissel Åkre, Knut E. Haugland

Valde av dei tilsette

Erling Sagneskar, Gro Haatveit

Styret

Jostein Rysstad - leiar
Olav Mosdøl - nestleiar
Magnhild Bjørnarå, Gro Haatveit, Geir Olav Uppstad

Personalet

Vidar H. Homme - administrerande banksjef
Anette U. Viki - løn
Anne-Gunn Homme - økonomileiar
Bjørg Åkre - depotansvarleg
Kåre Rike - it- og driftsansvarleg
Ingunn Åkre Uppstad - daglegbank
Karen Marie Rike Lund - daglegbank
Margit Homme - daglegbank
Torleiv Hovet - avdelingsleiar sal og rådgjeving, Kristiansand
Tor Arild Rysstad - sal og rådgjeving, Kristiansand
Gro Haatveit - sal og rådgjeving, Kristiansand
Erling Sagneskar - sal og rådgjeving, Valle
Helga Jonny Barstad - sal og rådgjeving, Valle
Kari Brottveit Rysstad - sal og rådgjeving, Valle
Ingvill Nomeland - sal og rådgjeving, Valle (50 % til 01.09.2017)

Revisjon

BDO v/ Helge Vinterstø

Tilsette i banken hadde dikta song og stod sjølv for ei innsats- og humørfult framføring på jubileumsfesten i november

Note 1 - Generell info - rettvisande bilete

Bankens årsrekneskap er utarbeidd i samsvar med rekneskapslova av 1998, forskrift om årsrekneskap for banker samt god rekneskapskikk, og gjev et rettvisande bilet av bankens resultat og stilling. Under enkelte noter er det teke med ytterlegare forklaring og det er synt til til postar i resultatrekneskap og balanse. Alle beløp i resultatrekneskap, balanse og noter er i heile tusen kroner dersom ikkje anna er oppgjeve.

Note 2 - Rekneskapsprinsipp

Bruk av estimat

Leininga har nytta estimat og føresetnader som har påverka resultatrekneskapen og verdsetjinga av eigedalar og gjeld, samt usikre eigedalar og forpliktingar på balansedagen under utarbeidings av rekneskapsen i tråd med god rekneskapskikk.

Periodisering av renter, provisjonar og gebyr

Renter, provisjonar og gebyr vert ført i resultatrekneskapen etter kvart som desse vert oppnente som inntekter eller påløper som kostnader. Utrekningar syner at etableringsgebyra ikkje overstig kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. Dei vert difor ikkje periodiserte over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskotsbetalte inntekter ved slutten av året vert periodiserte og ført som gjeld i balansen. Opprente, ikkje betalte inntekter ved slutten av året vert inntektsført og ført som eigedal i balansen. På engasjement der det vert gjort nedskrivningar for tap, vert renteintekter resultatført ved bruk av effektiv rentemetode. Aksjebuttye vert inntektsført i det året utbyttet vert utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap vert resultatført ifylge FIFU-prinsippet. Det vil seie at den enkelte handel for vedkommende verdipapir vert reskontroført og resultatført separat. Kjøp og sal av verdipapir vert bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – OMTALE OG DEFINISJONAR

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til verkeleg verdi på utbetalingsstidspunktet. I etterfølgjande periodar vert utlån vurdert til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskos med frådrag for betalt avdrag på hovudstol samt eventuelle nedskrivningar for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og vert inntektsført løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil difor vere tilnærma lik pålydande av låna.

Bustadlån overført til og formidla til Eika Boligkredit AS (EBK) er ikkje balanseført. Den vesentlege risikoen er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidlegare har vore på bankens balanse, og er difor frårekena.

Handsaming av engasjement som ikkje er misleghaldne

Banken gjennomfører ei kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkundar. Engasjement over 2 mill. kr og risikoklasse 8 til 10 vert vurderte særskild. For engasjementa er det verdiien av trygda banken har, betalingssevna til låntakar etc. som vert vurdert. Dersom gjennomgangen syner at tap kan pårekna, vert tapet bokført i rekneskapsen som individuell nedskriving.

Handsaming av misleghaldne engasjement

Eit lån er å rekne som misleghaldne når låntakar ikkje har betalt forfalte terminar innan 90 dagar etter terminforsfall, eller når rammekredittar ikkje er inndekka innan 90 dagar.

Ved misleghald vert kundens samla engasjement vurdert. Låntakar si tilbakebetalingsevne og sikkerheit avgjer om eit tap må pårekna. Sikkerheten vert vurdert til estimert realisasjonsverdi, med frådrag for salskostnader. Dersom det ligg føre objektive bevis på verdifall på bankens fordringar, vert dette ført som individuelle nedskrivningar.

Handsaming av konstaterte tap

Ved misleghald over 90 dagar, konkurs, avvikling eller akkord, vert engasjementet vurdert med omsyn til sikkerheit og betalingssevne for å få oversikt over risikoen banken har for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, vert engasjementet normalt først håndsma som individuell nedskriving. Engasjementet vert rekn som endleg tapt når konkurs eller akkord er stadsfesta, tvangspatt ikkje har ført fram eller som fylgle av rettskraftig dom eller inngått avtale. Utrekna verdifall på engasjementet vert då ført som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivningar vert ført til inntekt. Endleg konstaterte tap vert fjerna fra bankens låneportefølje og frå individuelle nedskrivinger månaden etter at alle sikkerheiter er realiserte og det er konstatert at kunden ikkje er sokjegod.

Reversering av tidlegare tapsavsette engasjement

Reversering av tidlegare tapsavsette engasjement skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttast til ei hending som har skjedd etter nedskrivingstidspunktet.

Handsaming av nedskrivningar på grupper av utlån

Nedskriving på grupper av utlån vil seie nedskriving utan at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivinga er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut frå bankens vurdering av risiko for manglende betalingssevne basert på ein analyse av risiko og historiske tapstal, og med grunnlag i bankens risikoklassifiseringssystem. Andre forhold kan vere verdifall på fast eiendom ved høgare marknadsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemannning på større arbeidsplassar.

FINANSIELLE INSTRUMENT

Finansielle derivat

Banken kan nytte seg av finansielle derivat for å kunne sikre eksponering mot renterisiko som oppstår gjennom banken si verksemde. Det er ingen uteståande derivatavtalar pr 31.12.2016.

VERDIPAPIR

Verdipapirporteføljen vert spesifisert og verdivurdert ved utløpet av kvar rekneskapsperiode (månedleg). Omløpsporteføljen og anleggsporleføljen vert verdivurdert etter ulike reglar og kvar for seg. Sjå note 8 og 10.

Obligasjonar og sertifikat

Banken har obligasjonar definert som andre omløpsmidlar. Andre omløpsmidlar er vurdert til den lågaste verdien av kjøpskostnad og verkeleg verdi. Obligasjonsporleføljen er sett saman i tråd med krav til avkastning og risiko og er ein del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltninga av obligasjonsporleføljen er sett ut til ein profesjonell aktør, og forvaltaren står også for verdifastsetjinga av verkeleg verdi for dei enkelte obligasjonane og sertifikata. Det vert lagt til grunn prisar notert i

marknaden. Når noterte prisar ikkje føreligg vert verkeleg verdi utrekna i spread-matrice utarbeidd av Verdipapirfondenes forening.

Aksjar og eigenkapitalbevis

Aksjar og eigenkapitalbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidlar. Omløpsmidlar og anleggsmidlar vert vurderte til den lågaste verdien av kjøpskostnad og verkeleg verdi. Grunnlag for verkeleg verdi for børsnoterte aksjar som er omløpsmidlar, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for verkeleg verdi for ikkje børsnoterte aksjar som er omløpsmidlar eller anleggsmidlar, er kjøpskostnaden. Dersom verkeleg verdi av aksjane klassifisert som anleggsmidlar fell under kjøpskostnaden, og verdifallet er vurdert å ikkje vere av forbigående karakter, vert aksjane nedskrivne. Nedskrivinga vert reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivinga ikkje lengre er tilstades.

VARIGE DRIFTSMIDLAR OG IMMATERIELLE EIGEDELAR

Varige driftsmidlar

Varige driftsmidlar vert i balansen vurdert til kjøpskostnad, fråtrekt ordinære bedriftsøkonomiske avskrivningar og eventuelle nedskrivningar. Nedskrivingar vert gjort i den utstrekning gjenvinbart beløp er lågare enn balanseført verdi. Det vert nedskrive til gjenvinbart beløp. Sistnemnde er hogaste av salverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivningar vert utrekna på grunnlag av eigedelens forventa økonomiske leveitet og eventuelle restverdi.

Immaterielle eigedelar

Banken har ingen immaterielle eigedelar.

PENSIONSSKYLDNADER OG PENSJONSKOSTNADER

01.01.2015 gjekk banken til å føre pensjonskostnader etter IAS 19R. Ytatingsordningane vert aktuarutreksna og kostnadsført årlig under "løn og generelle administrasjonskostnader". Innskotssordningar vert kostnadsført med årspremien under same posten. Aktuarutreksna pensjonsskyldnads, dvs. differansen mellom utreksna påkomen skyldnad og verdien av pensjonsmidlane, vert ført i balansen anten som langsiktig gjeld (viss negativ), eller som anleggsmiddel (viss positiv). Føresetnaden som vert lagde til grunn for utrekning av pensjonsskyldnader vert revurderd årlig.

Reksapskapsmessig handsaming av ny AFP-ordning (ytatingsbasert fleirføretaksordning) vil, grunna manglende informasjon og pålitelighet i utrekningane, ikke tilstast med innskotsordning og kostnadsførst med årets premiebetalung inntil avklaring omkring utrekningane ligg føre.

SKATT

Skattar vert kostnadsført når dei påløper og er knytt til det rekneskapsmessige resultatet for skatt. I tillegg inngår 0,15% formukskatt i skattekostnaden. Netto utsett skatt er utrekna med 25 % på grunnlag av midlertidige skilnader som eksisterer mellom rekneskapsmessige og skattmessige verdiar. Skatteaukande og skattereduserende midlertidige skilnader, som reverserer eller kan reversere i same periode, er utlikna og nettoført. Årets skattekostnad omfattar betalar skatt for inntektsåret og endringar i utsett skatt og utsett skattefordel. Eventuelle endringar i utsett skatt og utsett skattefordel vert synt som årets skattekostnad i resultatrekneskapen saman med betalar skatt for inntektsåret. Utsett skatt vert utrekna på bakgrunn av skilnader mellom rapporterte skattmessige og rekneskapsmessige resultat som vil utliknast i framtida.

OMREKNINGSREGLEAR FOR VALUTA

Pengepostar i utanlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld vert oppført til nominelt beløp med justering av over- eller underkurs. Over-/underkursen vert inntekts- eller kostnadsført linjeårt som ei justering til løpende renter over lånets løpetid. Porteføljen av eigne obligasjonar kjem til frådrag på obligasjonsgjeld og vert presentert på eiga linje.

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING

Kontantstraumar fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskotsverksmeda mot kundar, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskotsverksmeda, samt utbetalinger generert frå kostnader knytt til bankens ordinære verksemde. Investeringsaktivitetar er definert som kontantstraumar frå verdipapirtransaksjonar. I tillegg vert kontantstraumar knytt til investeringar i driftsmidlar og eigedomar tekne med. Finansieringsaktivitetar (funding) inneholder kontantstraumar frå opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og marknadsinnlån.

Banken har ikkje datterselskap eller tilknytta selskap som inneber krav om konsernrekneskap.

Note 3 - Dotterselskap og tilknytta selskap

Banken har ingen dotterselskap og/eller tilknytta selskap.

Note 4 - Finansiell risiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikkje kan innfri betalingsskyldnaden sine ved forfall. Innskotskundane i banken kan i praksis på kort varsel disponere innskotskapitalen sin. Derimot vil lånekundane ynske langsiktig finansiering og kreditrammer. På denne måten vert banken ekspontert for likviditetsrisiko.

Banken har interne måltal for likviditet, og måloppnåing vert kvartalsvis rapportert til styret. LCR ved utgangen av året var 122, minstekravet er 80. Banken har sett ei minimumsgrense på 85 % innskotsdekning. Innskotsdekninga utgjer 87,63 % pr. 31.12.2016 mot 89,43 % året før.

For å fylle dette likviditetsgapet finansierer banken seg også gjennom langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarknaden. Forfallstrukturen går fram av note 15 om gjeld. Kommiterte trekkrøttar i DNB, kr 60 mill, er på kort sikt sentral i denne sammenhengen, sjølv om rammene i liten grad har vore nytta gjennom 2016.

Likviditetssituasjonen vert vurdert som god.

Innskot frå kundar som ikkje har oppsæing er rapportert i kolonna utan løpetid. Dette er i tråd med Finanstilsynet si forskrift for slik rapportering

Restløpetid for hovedpostar i balansen							
Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1 mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Utan restløpetid
Egedeler:							
Kontantar og fordringar på sentralbanken	24 507	24 507					
Utlån til og fordring på kreditinstitusjonar	32 636	25 836					
Utlån til og fordring på kundar	1 269 106		10 371	64 158	4 800	2 000	
Obligasjonar og sertifikat	109 919		15 223	15 481	233 714	965 995	-5 132
Andre egedelstpostar	69 547				79 215		
Sum egedelstpostar	1 505 715	50 343	25 594	79 639	317 72	9967 995	64 415
- av dette utanlandsk valuta	0						
Gjeld:							
Gjeld til kreditinstitusjonar	160 488	488			160 000		
Innskot og gjeld til kundar	1 116 581		508 108				608 473
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	25 000				25 000		
Anna gjeld	8 735	4 354	1 865	2 124	392		
Eigenkapital	194 911						194 911
Sum gjeld og eigenkapital	1 505 715	4 842	509 973	2 124	185 392	0	803 384
- av dette utenlandsk valuta00	0						
Netto likv. eksponering på balansen	0	45 501	-484 379	77 515	132 337	967 995	-738 969
- av dette utanlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	0

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for at banken vert påført tap på grunn av at motparten ikkje er i stand til å innfri skyldnadene sine ved forfall. Sjå note 6 for informasjon om kreditrisiko i utlånsengasjement.

Kreditrisiko representerer det største risikoområdet for banken, og vedkjem alle fordringar på kundar som i hovudsak er utlån. Også andre utferda kredittar, garantiar, renteberande verdipapir, innvilga ikkje opprette kredittar har i seg kreditrisiko. Det same gjeld motpartrisiko som oppstår gjennom derivat og valutakontrakter.

Marknadsrisiko

Marknadsrisiko oppstår som følgje av opne posisjonar i rente-, valuta eller eigenkapitalinstrument, og er nedanfor nærmere omtala under renterisiko, valutarisiko samt prisrisiko. Risikoen er knytt til resultatstvingingar som følgje av endringar i marknadsprisar og kursar.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som ei fylgle av at utlåns- og innlånsverksemda til banken ikkje har samanfallande rentebinding. Dette inneber at når marknadsrenta endrar seg, kan banken fyrst gjennomføre ei renteendring på dei ulike balansepostane med utgangspunkt i regelverk og avtalar. Ei endring av marknadsrentene vil difor medføre ein auke eller reduksjon av netto renteintekter i resultatrekneskapen.

Banken har ei låg fastrenteeksponering. Fastrentelån utgjer kr 6,4 mill pr. 31.12.2016. Fastrenteinnskot utgjer ved utgangen av året kr 0 mill. Netto renterisiko knytt til utlåns- og innlånsverksemda vert vurdert som låg.

Obligasjonsporteføljen har ein gjennomsnittleg durasjon på 0,14. Dette giev ein rentesensitivitet ved 1 % renteendring på kr. 153.600 ved utgangen av året.

Bankens samla renterisiko vert vurdert som låg.

Tid fram til renteregulering for egedelane og skyldnadene til banken framgår av tabellen nedanfor.

Renteendringstidspunkt for hovedpostar i balansen.							
Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1 mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Utan rente ekspon.
Egedeler:							
Kontantar og fordringar på sentralbanken	24.507	22.660					1.847
Utlån til og fordring på kreditinstitusjonar	32.6362	25.836		2.000			4.800
Utlån til og fordring på kundar	1.269.106		1.267.832		3.584	2.822	-5.132
Obligasjonar og sertifikat	109.919	23.141	81.784	4.994			
Andre egedelstpostar	69.547	69.547					
Sum egedelstpostar	1.505.715	71.637	1.349.616	6.994	3.584	2.822	71.062
- av dette utanlandsk valuta	0						

Gjeld:

Gjeld til kreditinstitusjonar	160.488	35.000	125.488				
Innskot og gjeld til kundar	1.116.581		1.116.581				
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	25.000		25.000				
Anna gjeld	8.735						8.735
Eigenkapital	194.911						194.911
Sum gjeld og eigenkapital	1.505.715	35.000	1.267.069	0	0	0	203.646
- av dette utanlandsk valuta00	0						
Netto rente eksponering på balansen	0	36.6378	2.547	6.994	3.584	2.822	-132.584
- av dette utanlandsk valuta	0	0					

Volutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følgje av endringar i valutakursar.

Banken har ikkje andre balansepostar i utanlandsk valuta enn kassebeholdninga. Denne er omrekna til norske kroner basert på kursen ved utgangen av året. Risiko for valutatap vert ikkje vurdert som vesentleg.

Prisrisiko

Investeringa banken har i eigenkapitalinstrument er avgrensa og utgjer pr 31.12.2016 kr 32,7 mill. Spesifikasjon går fram av note 10.

Note 5 – Finansielle derivat og instrument

Banken kan berre nytte finansielle derivat og instrument til sikringsføremål, men har ikkje nytta slike dei siste to åra.

Note 6 – Utlån

Beløpet som best representerer banken si maksimale eksponering for kreditrisiko ovanfor kundar (definert i note 4), utan å take omsyn til sikkerheiter eller andre kreditforbetingar, er bokført verdi av netto utlån tillagt garantiar og ikke opprette kreditrammer.

Banken si maksimale eksponering for kreditrisiko	31.12.2016	31.12.2015
Brutto utlån	1.274.238	1.195.008
Nedskrivning på individuelle utlån	-2.532	-1.825
Nedskrivning på grupper av utlån	-2.600	-2.600
Netto utlån	1.269.106	1.190.583
Garantiar	24.913	23.836
Ikke opprette kreditrammer	25.069	23.106
Maksimal eksponering for kreditrisiko	1.319.088	1.237.525
Bankens utlån formidla gjennom Eika Boligkreditt	505.654	414.593

Sikkerheiter

Banken nyttar sikkerheiter for å redusere kreditrisikoen. Sikkerheiter kan vere i form av fysisk sikkerheit, kontantdepot eller avtala motrekning. Fysisk sikkerheit skal som hovudregel vere forsikra og kan for eksempel vere bygningar, bustader, driftsmidlar og/eller varelager. Sikkerheits verdier vert fastsett til verkeleg verdi med førehandsbestemt %-fradrag avhengig av type sikkerheit. Ved vurdering av verdien til sikkerheita vert det i utgangspunktet lagt til grunn fortsatt drift, med unntak for dei tilfella der det allereie er gjennomført ei nedskrivning.

Verkeleg verdi av sikkerheitene for utlån	2016	2015
SUM	1.648.468	1.460.019

Sjå tabell for misleghaldne og tapsutsette lån for informasjon om verdi av sikkerheiter for misleghaldne og tapsutsette lån.

Prinsipp for risikoklassifisering

Risikoklassifiseringa er ein integrert del av kreditvurderingsprosessen. Systemet moglegjer ei god overvaking av risikoutviklinga i banken si engasjementsportefølje. Valle Sparebank har i 2015 endra prinsipp for risikoklassifisering. Den nye modellen er felles for alle Eikabanker og er utvikla i samarbeid med AAA Soliditet.

Modellen som no vert brukt er ein sannsynlighetsbasert (PD - probability of default) risikoklassifiseringmodell som er delt i to hovudmodellar - ein for personmarknad og ein for bedriftsmarknad. Det er også eit modellmessig skille mellom eksisterande (6 mnd eller meir) og nye kundar. Risikoklassifiseringmodellene er delt inn i tre delmodellar: 1. Ekstern (generisk) modell 2. Intern (atferds) modell 3. Makromodell.

Ny kunde	over 6 mnd					
Generisk modell (ca 95%)	Personmarknad:					
Makromodell (ca 5%)	Adferdsmodell ca 69%					
	Generisk modell ca 29%					
	Makromodell ca 2%					

Klassifiseringa er delt inn i 12 grupper der 1 representerer minst risiko og 12 størst risiko.

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2016

Samla 31-12-2016		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	910 666	68,8 %	901 865	1 073	7 728	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	276 389	20,9 %	247 968	16 439	11 982	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	137 079	10,4 %	124 393	7 326	5 360	2 532
Uklassifisert	høg	87	0,0 %	12	75	0	0
SUM		1 324 221	100,0 %	1 274 238	24 913	25 070	2 532

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Personmarknaden 31-12-2016		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	871 054	78,0 %	864 326	643	6 085	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	178 494	16,0 %	177 373	200	921	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	66 837	6,0 %	66 598	194	45	1 892
Uklassifisert	høg	11	0,0 %	11	0	0	0
SUM		1 116 396	100,0 %	1 108 308	1 037	7 051	1 892

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Bedriftsmarknaden 31-12-2016		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	39 612	19,1 %	37 539	430	1 643	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	97 896	47,1 %	70 596	16 239	11 061	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	70 240	33,8 %	57 794	7 132	5 314	640
Uklassifisert	høg	77	0,0 %	1	75	1	0
SUM		207 825	100,0 %	165 930	23 876	18 019	640

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2015

Samla 31-12-2015		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	898 883	72,4 %	888 806	1 238	8 839	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	208 229	16,8 %	180 861	16 458	10 910	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	131 099	10,6 %	121 846	5 948	3 305	1 825
Uklassifisert	høg	3 739	0,3 %	3 495	192	52	0
SUM		1 241 950	100,0 %	1 195 008	23 836	23 106	1 825

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Personmarknaden 31-12-2015		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	859 101	82,7 %	852 636	778	5 687	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	119 538	11,5 %	118 658	73	807	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	56 748	5,5 %	56 734	0	14	1 185
Uklassifisert	høg	3 142	0,3 %	3 102	0	40	0
SUM		1 038 529	100,0 %	1 031 130	851	6 548	1 185

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Bedriftsmarknaden 31-12-2015		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	39 782	19,6 %	36 171	460	3 151	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	88 691	43,6 %	62 204	16 385	10 102	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	74 352	36,6 %	65 114	5 948	3 290	640
Uklassifisert	høg	596	0,3 %	389	192	15	0
SUM		203 421	100,0 %	163 878	22 985	16 558	640

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Det er mindre forskyningar mellom risikoklassene i 2016 samanlikna med 2015. Risikoklasse høg er tilnærma uendra,

medan ein ser at i 2016 er risikoklasse låg redusert frå 72,4% til 68,8%.

Gruppevis nedskrivningar, som utgjer kr 2,6 mill., er vurdert i høve til banken si tapseksponering totalt i gruppen 8 - 12 (høg).

Forventa årleg tapsnivå - forventa tap i høve til renteinntekter

I banken er det eit mål å vektlegge risiko ved prising av engasjement, slik at lån og kredittar med lågaste rente har tilsvarende låg risiko.

Overvaking av kreditrisiko og oppfølging av tapsutsette engasjement er særstakt viktig. Kreditrisikoen vert overvaka kontinuerleg gjennom analysar, misleghaldsrapportering, restanse- og overtrekksrapportering.

Ein vurderer det slik at årlege tap ikkje vil overstige 0,2 % av brutto utlån dei nærmaste tre åra. Vurderinga byggjer på røynsler frå tidlegare år, kjennskap til banken sine lånekundar, oppfølginga av kreditrisikoen og enkelteengasjement og tapsestimat frå Noregs Bank.

Lån og garantiar vert verdsettet til pålydande når renter og avdrag vert betjente etter avtalen, og det elles ikkje er objektive forhold som tilseier at engasjementet bør nedskrivast.

Dersom det ligg føre objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er låna nedskrive. Etter forskrifa skal slike lånn nedskrivast med differansen mellom balanseført verdi og noverdien av framtidige kontantstraumar, utekna etter forventat levetid på lånet. Nedskrivningar vert klassifiserte som tapskostnad, og renteinntekter vert resultatført etter effektiv rentemetode.

Modellen vår byggjer på at der det ligg føre objektive bevis for risiko for tap, vert det gjort ei totalvurdering av betalingsevnen til kunden, av den realsikkerheit som er stilt for lånet samt av sannsynet for tap. Det estimerte tapet vert nedskrive som individuell nedskrivning på engasjementet. Nedskrivninga vert klassifisert som tapskostnad.

Objektive bevis på at eit utlån har verdifall baserer seg på observerte data banken har kjennskap til om følgjande type hendingar:
Vesentlege finansielle problem hjå låntakar, betalingsmisleghald eller andre vesentlege kontraktsbrot, opplåning for inndecking av termin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling, konkurs.

Utlån, garantiar og unytta kreditt fordelt på bransjar

2016	Brutto utlån	Garantiar	Potensiell eksponering	Misleghaldne engasjement	Tapsutsette engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkundar	1 108 308	1 037	7 051			1 892	
Næringslivskundar	165 930	23 876	18 019			640	2 600
Sum utlån og garantiar	1 274 238	24 913	25 070	0	0	2 532	0
Sum utlån inkl. lån overført til boligkreditt	1 779 892						
Primærnæringer	13 228	126	1 453	0	0	0	
Bygg og anlegg	33 741	18 950	5 205	0	0	640	
Eigedomstrift, finansiell tenesteyting	55 217	192	60	0	0	0	
Varehandel, hotell og restaurantdrift	23 701	3 283	4 479	0	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon	2 525	388	50	0	0	0	
Tenesteytande verksemder	20 329	100	1 509	0	0	0	
Industri og bergverk	17 189	837	5 263	0	0	0	
Sum næringskundar	165 930	23 876	18 019	0	0	640	

Banken har overført 28,7% av personkundelåna til Eika Boligkreditt AS pr. 31.12.2015. På same tid året før var overføringsgraden 28,3%.

2015	Brutto utlån	Garantiar	Potensiell eksponering	Misleghaldne engasjement	Tapsutsette engasjement	Individuell nedskriving	Gruppe nedskriving
Personkundar	1 031 130	851	6 548	1 823	3 843	1 185	
Næringslivskundar	163 878	22 985	16 558	828	12 000	640	2 600
Sum utlån og garantiar	1 195 008	23 836	23 106	2 651	15 843	1 825	0
Sum utlån inkl. lån overført til boligkredit	1 609 601						
Primærnæringer	14 261	126	1 409	0	0	0	
Bygg og anlegg	21 150	17 200	4 525	0	0	0	
Eigedomdrift, finansiell tenesteyting	69 255	275	61	669	12 000	640	
Varehandel, hotell og restaurantdrift	25 707	3 373	4 907	0	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon	2 186	630	50	159	0	0	
Tenesteytande verksemder	16 808	100	1 598	0	0	0	
Industri og bergverk	14 511	929	4 008	0	0	0	
Sum næringskundar	163 878	22 633	16 558	828	12 000	640	

Tap på utlån og garantiar

Årets tapskostnader	2016			2015		
	Tap på kredit-institusjonar	Tap på utlån	Tap på garantiar	Tap på kredit-institusjonar	Tap på utlån	Tap på garantiar
Periodens endring i individuelle nedskrivningar	0	707	0	0	-424	0
+Periodens endring i gruppevis nedskrivningar	0	0	0	0	0	0
+Periodens konstaterete tap der det tidl år er føreteke individuell nedskriving	0	0	0	0	0	0
+Periodens konstaterete tap der det tidl år ikke er føreteke individuell nedskriving	0	183	0	0	1396	0
-Periodens inngang på tidlegare periodars konst.tap	0	-59	0	0	-95	0
=Periodens tapskostnad	0	1698	0	0	2161	0

Banken har ikkje renteintekter som ikkje er inntektsført.

	2016	2015
Renter på engasjement som er tapsutsette utgjer	843	395

	2016			2015		
	Utlån til og fordring på kreditinst	Utlån til og fordring på kundar	Garanti ansvar	Utlån til og fordring på kreditinst	Utlån til og fordring på kundar	Garanti ansvar
Endringar i individuelle nedskrivningar						
Individuell nedskriving 1.1.	-	1 825	-	-	2 249	-
Periodens konstaterete tap der det tidlegare er føreteke individuell nedskriving	-	-	-	-	-	-
Auka individuelle nedskrivningar i perioden	-	-	-	-	240	-
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	-	892	-	-	825	-
Tilbakeføring av individuelle nedskrivningar i perioden	-	-	-	-	300	-
Individuell nedskriving 31.12.	-	2 532	-	-	1 825	-

Endring i gruppevis nedskrivningar

Nedskriving på grupper av utlån 1.1	2 600	-	2 600	-
+/- periodens nedskriving på grupper av utlån	-	-	-	-
Nedskriving på grupper av utlån 31.12	2 600	-	2 600	-

Gruppevis nedskrivningar tek høgde for tap på engasjement i banken si portefølje, som på balansetidspunktet ikkje er identifisert som tapsutsette. Systemet for avsetjing bygger på historiske tap samt utviklinga i engasjement med høg risiko.

Misleghaldne og tapsutsette utlån	2016	2015	2014	2013	2012
Misleghaldne utlån totalt	6 746	2 651	2 950	13 167	10 206
Individuell nedskriving	-647	-185	-949	-2 170	
Netto misleghaldne utlån	6 099	2 466	2 001	10 997	10 206
Andre tapsutsette lån totalt	18 587	15 848	5 694	5 039	7 478
Individuell nedskriving	-1 885	-1 640	-1 300	-1 100	-2 700
Netto andre tapsutsette lån	16 702	14 208	4 394	3 939	4 778

Misleghald refererer seg til kundar som ikkje har betalt termin på utlån innan 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikkje er dekkja inn som avtala etter 90 dagar etter at overtrekket skjedde. Samla misleghald over 30 dagar utgjer 7.317!

Aldersfordeling av misleghaldne og tapsutsette utlån

31.12.2016	Over 3	Over 6 mnd	Over 1 år	Sum misleghaldne lån	Tapsutsette lån	Sikkerheiter for misleh. lån	Sikkerheiter for tapsuts. lån
	tom 6 mnd	tom 12 mnd					
Privatmarknad	0	4 336	2 410	6 746	4 159	6 384	1 300
Bedriftsmarknad	0	0	0	0	14 428	0	14 000
Sum	0	4 336	2 410	6 746	18 587	6 384	15 300

31.12.2015

Privatmarknad	549	0	1 274	1 823	3 843	1 820	1 500
Bedriftsmarknad	0	829	0	829	12 005	1 000	11 200
Sum	549	829	1 274	2 652	15 848	2 820	12 700

Note 7 - Overtekne egedeler

Overtekne egedeler

I samband med konstatering av tap på engasjement har banken tidlegare overtet eige domar. Den eine egedomen er verdivurdert og rekneskapsført til 4,65 mill kroner og ligg for sal. Den andre egedomen, eit forretningsbygg i Valle sentrum, vart solt i 2016.

Type egedel	2016	2015
Overtekne egedomar for vidaresal	4 650	7 150

Note - 8 Obligasjonar, sertifikat og andre renteberande verdipapir

Verdsetjing

Banken si portefølje av obligasjonar er vurdert til lågaste av kjøpskostnad og verkeleg verdi/marknadsverdi på balansetidspunktet.

Heile porteføljen er klassifisert som omloppsmidlar.

Utrekninga av verkeleg verdi bygger på børskurs og/eller observerte marknadsverdier, og alle papira er i NOK.

Omløppsmidlar	Risikovekt	Bokført verdi	Pålydande verdi	Kostpris	Marknadsverdi	Børsnotert del av bokf.
Utferda av det offentlege						
Kommunar	20 %	24 199	24 223	24 206	24 217	0
Sum		24 199	24 223	24 206	24 217	0
Utferda av andre						
Bankobligasjonar	20 %	54 088	54 000	54 112	54 169	49 093
Bankobligasjonar - ansvarleg lån	100 %	-	-	-	-	-
Kredittføretak - OMF	(1) 10 %	31 632	31 500	31 815	31 661	31 632
Kredittføretak	20 %	-	-	-	-	0
Industri	100 %	-	-	-	-	0
Andre sektorer	100 %	-	-	-	-	0
Sum		85 720	85 500	85 927	85 830	80 725
Sum sertifikat, obligasjonar mv		109 919	109 723	110 133	110 047	80 725
Årets ntn nedskr/reversert nedskr			214			
Bokført verdi				109 919		
Av dette deponert som sikkerheit for lån i Noregs Bank (haircutverdi)					30 647	
F-lån i Norges Bank					-	
Friliwiditet/sikkerheit for ytterlegare lånerett i Noregs Bank			-		53 838	

(1) Banken har, gjennom rammeavtale med Eika Boligkredit, garantert å kjøpe nyutferda OMF'er om EBK ikkje kan innhente likviditet på annan måte. Garantien kan variere frå månad til månad og utgjer 0 mill kr ved utgangen av året.

Gjennomsnittleg vekta eff. rente på obligasjonsporteføljen pr 31-12-2016 utgjer 1,89 % (31-12-2015: 0,77 %).

Note 9 - Ansvarleg lånekapital i andre føretak

Bokført som utlån til og fording på kredittinstitusjonar:	Pålydande	Bokført
Entercard - evigvarande	2 000	2 000
Medlemsinnskot KFS	4 800	4 800
Bokført som sertifikat og obligasjonar:		
Ansvarleg lånekapital	-	-

Note 10 - Aksjar, andlar og andre verdipapir med variabel avkastning

Verdsetjing

Aksje-/rentefond vert klassifisert som omloppsmiddel, og vurdert til lågaste av kostpris og verkeleg verdi.

Aksjar klassifisert som anleggsmidlar er vurdert til kostpris, men vert nedskrive når verkeleg verdi (marknadverdi) vert vurdert/observert til å vere lågare enn kostpris.

Spesifikasjon etter grupper:	Balanseført verdi	Verkeleg verdi	Kostpris	Andel børsnotert
Omløppsmidlar				
Omløpsportefølje	12 465	12 465	12 547	12 465
Andre omløppsmidlar	100	100	955	0
Anleggsmidlar	32 669	35 600	32 669	382
Sum omløppsmidlar og anleggsmidlar	45 234	48 165	46 171	12 847
Av dette deponert som sikkerheit for lån i Noregs Bank	0			
Omløpsportefølje				
Spesifikasjon	Tal på aksjar	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Verkeleg verdi
Eika Sparebank	12 001	247	12 465	12 465
	0	0	0	0
Sum omløpsportefølje	-	12 465	12 465	12 465
Aberdeen Eiendom	92 097	855	100	100
German Property	94 000	-	-	-
Sum andre omløppsmidlar	855	100	100	955
Res.ført nedskr.1.1.	825			
Akkumulert positiv verdiendring 31-12	-30			
Sum omløppsmidlar	-30	12 565	12 565	13 420

Anleggsmidlar Spesifikasjon	Org.nr.	Tal på aksjar	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Verkeleg verdi*	Kost- pris	Andel børsnotert
Aksjar:							
SDC	DK0183232751	1 626	0	737	737	737	0
Eika Gruppen AS	979319568	99 161	0	3 963	3 963	3 963	0
Eika Boligkredit AS	885621252	5 735	0	25 007	25 118	25 007	0
Sparebankmateriell Spama	916148690	200	0	20	20	20	0
DNB ASA	981276957	25 000	0	382	3 210	382	382
Kreditforeningen for Sparebanker	986018930	460	0	474	474	474	0
Kvinesdal Sparebank	937894805	5 714	0	571	571	571	0
Eiendomskredit	979391285	14 125	0	1 424	1 423	1 424	0
Aust-Agder Næringselskap	929263162	2 000	0	20	20	20	0
BankID Norge AS	913851080	40	0	63	63	63	0
NorProAS	996154262	4 037	0	8	0	8	0
Sum anleggsmidler		0	32 669	35 599	32 669	382	
Sum aksjar, andelar o a verdipapir med variabel avkastning			45 234	48 164	46 089		
*)verkeleg verdi tilsvasar kostpris og/eller observert redusert verdi (verdijustert eigenkapital)							
Porteføljeendring gjennom året av verdipapir som er anleggsmiddel:							
		01.01.2016	Nedskrivn	Reklass.	Tilgang	Avgang	31.12.2016
Anleggssaksjer		30 058	0	0	2 611	0	32 669

Note 11 - Varige driftsmidler og immaterielle eideledar

Faste eigedomar og andre varige driftsmidler vert balanseførte til kostpris med åleg fråtrekt ordinære avskrivningar. Ordinære avskrivningar tilsvasar ei lineær avskriving over forventa levetid for det enkelte driftsmiddelet.

	Maskinar inv/ transpm.	Bankbygg, hytte, tomtar
Kostpris 1/1	8 042	21 951
Årets tilgang	62	-
Årets avgang	-	-
Kostpris 31/12	8 104	21 951
Akkumulerete avskrivningar 1/1	6 601	8 293
Årets avskrivningar	162	283
Akkumulerete avskrivningar 31/12	6 763	8 576
Bokført verdi pr. 31.12	1 341	13 376
Avskrivingssatsar	10 - 20%	0 - 2%
Fast eigedom		
	Type	Geografisk lokalisering
Hovudkontor	Bankbygg	Valle
Forretningsbygg Valle sentrum	Bankbygg	Valle
Filial Rysstad	Bankbygg	Valle
Leilegheit Rysstadtunet	Leilegheit	Valle
Bedriftsleilegheit	Leilegheit	Kristiansand
Sum		13 376

Note 12 - Andre eideledar

Uvesentlege beløp spesifiserast ikkje.

Note 13 - Forvaltning av finansielle instrument

Banken utfører ikkje forvaltning av finansielle instrument.

Note 14 - Sals- og gjenkjøpsavtalar

Banken har ikkje sals- eller gjenkjøpsavtalar.

Note 15 - Gjeld

Gjeld til kreditinstitusjonar	Valuta	2016	2015
Lån / innskot frå kreditinstitusjonar utan avtala løpetid	NOK	-	-
Lån / innskot frå kreditinstitusjonar med avtala løpetid	NOK	160 488	110 406
Sum gjeld til kreditinstitusjonar		160 488	110 406
Gjennomsnittleg rentesats		2,31 %	2,58 %

Lov om sikringsordningar for bankar pålegg banken å vere medlem av Bankenes sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap som ein innskytar måtte få på innskot i banken med inntil 2 mill. kroner av det samla innskotet. Årleg betalar banken ei avgift til Bankenes sikringsfond etter føresegner i Banksikringslova.

I 2016 var denne TNOK 756. (2015 TNOK 725).

Gjeld stifta ved utferding av verdipapir

Obligasjonslån	Oppatt år	Forfall	Nominell rtr.	Gj.snitt rtr.	Nominell verdi	Underkurs	Gjeld pr 31/12
N00010780588	2016	07.06.2018	Nib. + 85 bp	2,00 %	25 000	-	25 000

Låna er i norske kroner, og det er ikkje stilt sikkerheit for gjelda. Gjennomsnittleg rente er utrekna på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av veka saldo på obligasjonslånet.

Anna gjeld	2016	2015
Spesifisert på dei viktigaste enkeltpostane:		
Bankremisser	51	144
Betalbar skatt	2 395	2 936
Leverandørgjeld og offentleg gjeld og avgifter	1 175	1 485
Betalingsystem	1 837	2 202
Anna gjeld	170	111
Sum anna gjeld	5 628	6 878

Note 16 - Ansvarleg lån

Banken har ikkje utferda ansvarlege lån eller andre eigenkapitalinstrument.

Note 17 - Lån med resultatavhengig rente

Banken har ikkje lån med resultatavhengig rente.

Note 18 - Endringar i eigenkapitalen

	Sparebankens fond	Gåvefond	Sum eigenkapital	Sum disponering
Eigenkapital 1.1	178 912	7 744	186 656	
Endring estimatavvik 31.12.	157		157	
Disponering av årets resultat	8 939	1 000	9 939	9 939
Overføring fra gåvefond		-1 841	-1 841	0
Eigenkapital 31.12	188 008	6 903	0	0
			194 911	9 939

Resultat etter skatt pr 31.12.2016 utgjer 0,71 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital.

Note 19 - Kapitaldekning

Krav til kapitaldekning er ein minimum ansvarleg kapital på 8% av eit nærmare definert grunnlag. I tillegg til dette kjem særskilte bufferkrav. Banken har sjølv ein prosess for å vurdere samla kapitalbehov. Vurderinga byggjer på risikoprofilen til banken.

	2016	2015
Ansvarleg kapital		
Sparebankens fond	188 008	178 912
Gåvefond	6 903	7 744
Overfinansiert pensjonsskyldnad, fråtrekt utsett skatt	-584	-56
Utsett skattefordel og andre immaterielle eidegar	-	-
Ansvarleg kapital i andre finansinstitusjonar	-18 237	-15 038
Rein kjernekapital	176 090	171 562
Fondsobligasjon	-	-
Kjernekapital	176 090	171 562
Tidsavgrensa ansvarleg lånekapital	-	-
Tilleggskapital	-	-
Netto ansvarleg kapital	176 090	171 562
Kapitalkrav fastsett av styresmaktene, 8 %	63 503	60 373
Overskot av ansvarleg kapital	112 587	111 189

Tilleggskapital er nærmare spesifisert i note 16.

Spesifikasjon av bankens utrekningsgrunnlag, kapitalkrav og kapitaldekningsprosent

Eksponeringskategori/ Utrekningsgrunnlag risikotype	Utrekningsgrunnlag Eigedeler		Utrekningsgrunnlag Utanom balansen		Utrekningsgrunnlag TOTALT	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Statar og sentralbankar	0	0	0	0	0	0
Lokale/reg. myndigheter	4 850	2 999	0	0	4 850	2 999
Institusjonar	16 017	6 561	0	0	16 017	6 561
Føretak	50 256	47 968	14 255	8 684	64 511	56 652
Pant i fast eigedom	496 133	477 396	14 395	11 662	510 528	489 058
Forfalte engasjement	6 434	3 828	0	0	6 434	3 828
Obl. med føretrinnsrett	3 169	4 651	0	0	3 169	4 651
Andalar i verdipapirfond	2 493	6 109	0	0	2 493	6 109
Eigenkapitalposisjonar	21 327	21 986	0	0	21 327	21 986
Andre engasjement	92 364	81 404	2 967	12 710	95 331	94 114
Kreditrisiko	693 043	652 902	31 617	33 056	724 660	685 958
Motpartsrisiko					0	0
Operasjonell risiko					69 124	68 707
Sum alle risikoar					793 784	754 665
Kjernekapitaldekning					22,18 %	22,73 %
Kapitaldekning					22,18 %	22,73 %

Note 20 - Postar utanom balansen

Vilkårssette skyldnader - Garantiar	2016	2015
Betalingsgarantiar	2 758	2 008
Kontraktsgarantiar	16 504	15 577
Anna garantiansvar	3 901	4 501
Lånegarantiar - Eika Boligkredit	36 733	24 623
Garantiar for skattar	1 750	1 750
Garanti ovanfor Bankenes sikringsfond	-	-
sjå note 15		
Sum vilkårssette skyldnader	61 646	48 459

Banken stiller garanti for lån som kundane våre har i Eika Boligkredit (EBK). EBK har som kriterie at lånet er innanfor 60 % av panteobjektet (bustad/hytte). Vidare må det vere takst på eigedomen og taksten må ikkje vere eldre enn 6 månader når lånet vert teke opp.

Banken sine kundar har pr 31.12.16 lån for 505,7 MNOK hos EBK (31.12.15 414,6 MNOK).

Garantibeløpet ovanfor EBK vart endra i 2015 og er no todelt:

Tapsgarantien er avgrens til 1% av den til einkvar tid samla løneportefølje i Eika Boligkredit, men likevel slik at for løneporteføljer som ikkje overstig NOK 500 mill utgjer tapsgarantien minimum NOK 5 mill.

Saksgarantien gjeld for heile lønbeløpet frå banken ber om utbetaling til pantesikkerheiter har oppnådd rettsvern.

EBK har også rett til å motrekne eventuelle tap i banken sin provisjon for kundehandsaming i ein periode på inntil 3 år.

Spesifikasjon av garantiar til EBK	2016	2015
Tapsgaranti	5 057	5 000
Saksgaranti	31 676	19 623
Del av felles garantiramme	-	-
Sum	36 733	24 623
Andre skyldnader ovanfor EBK (1)		

Alle lån i EBK ligg innanfor 60 % av forsvarleg verdigrunnlag, altså i godt sikra bustadlån. Restrisiko knytt til lån formidla til EBK er etter banken si vurdering avgrensa. Banken har overtatt eitt misleghalde lån frå Eika Boligkredit i 2016. Banken sine utlån gjennom EBK gjeld i hovudsak nye lån eller refinansiering, og desse har difor ikkje i vesentleg grad vore bokført på banken sin balanse.

Sidan lån formidla til EBK utelukkande er godt sikra lån, ventar banken låg misleghaldssannsyn, og at volumet på lån som vert tekne tilbake til eigen balanse ikkje vil vere vesentleg for banken sin likviditet. Dersom ein legg til grunn 1 % misleghald i porteføljen, vil dette utgjere omlag 5 mill. kroner. Likviditetsrisikoen knytt til lån formidla til EBK er etter banken si vurdering ikkje vesentleg.

(1) Banken har, saman med andre eigarbankar, teke på seg ei likviditetsforpliktning ovanfor EBK. Den går ut på å kjøpe obligasjoner med føretaksrett (OMF-er) utferda av EBK for ein forholdsmessig del. Likviditetsforpliktina vert estimert og rapportert månadleg frå EBK, og pr 31.12.2016 utgjorde denne forpliktina 0 kr for Valle Sparebank.

Skyldnader	2016	2015
Løynde, ikkje utbetalte lån og unytta kredittar	33 399	62 341
Sum skyldnader utanom balansen	33 399	62 341

Eigedar deponert som sikkerhet for F-lån i Norges Bank	Haircutverdi NB 2016	2016	2015
Obligasjoner - sjå note 8	30 647	31 632	46 443
Pengemarkedsfond - sjå note 10	-	-	-
Sum skyldnader utanom balansen	30 647	31 632	46 443

Note 21 -Vilkårssette utfall

Arten og omfanget av vilkårssette skyldnader gjeld garantiar og pensjonsskyldnader. Det vert synt til note nr. 20 og 27.

Note 22 - Fordeling av inntekt på geografisk område

Inntektene fordeler seg geografisk i hovudsak i same forhold som den underliggende hovudstol:

	%	SUM	Brutto utlån	Garantiar	Potensiell eksponering
Aust-Agder fylke	51,85 %	686 669	594 633	22 740	22 429
Av dette i Valle kommune	34,74 %	460 042	371 923	22 097	18 855
Landet elles	48,15 %	637 562	679 605	2 173	2 651
Utlandet	0,00 %	-	-	-	-
SUM	100,00 %	1 324 231	1 274 238	24 913	25 080

Note 23 - Forvaltning- og administrasjonstjenester

Banken forvaltar etablerings- og næringslån for Valle kommune og Bykle kommune for i alt kr 15,1 mill.

Banken sine oppgåver er regulerte i eigne avtalar og inneber ingen kredittrisiko for banken.

Note 24 - Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktenester

	2016	2015
Garantiprovisjon	248	183
Kreditformidling (provisjon EBK)	1 338	2 436
Betalingsformidling	4 230	4 028
Verdipapiromsetjing/forvaltning	240	228
Forsikringstjenester, provisjon	1 311	1 491
Anna verksemnd	60	135
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktenester	7 427	8 501

Note 25 - Andre driftsinntekter

	2016	2015
Driftsinntekter fast eideom	217	304
Gevinst ved sal av driftsmidlar	-	-
Sum andre driftsinntekter	217	304

Note 26 - Løn og generelle administrasjonskostnader

	2016	2015
Periodens kostnad knyttet til rentesubsidiering av lån til tilsette utgjer	173 162	177 248

Lån til tilsette er gjeve etter særskilde retningslinjer vedtekne av styret. Låna er gjevne med subsidiert rente. Utrekna rentesubsidiering er differansen mellom lånerente og normrente fastsett av styresmaktene, og inneber ei fordelskattlegging for den enkelte tilsette.
Beløpet er ikke ført som kostnad i rekneskapen, men rentesubsidieringa reduserer bankens renteinntekter tilsvarande.

Note 27 - Pensjonskostnader og pensionsskyldnader - talet på tilsette

Talet på tilsette ved utgangen av året er 15 som samla har utført 13,02 årsverk.

OTP - Obligatorisk tenestepensjon er pliktig. Banken si ordning tilfredsstiller krava.

Innskotspensjon Frå og med år 2009 vert nyttilsette knytt til ei innskotsbasert pensjonsordning. Tre personar er omfatta av denne ordninga pr i dag.

Fondsbaserte skyldnader:

Banken har pensjonsforsikring i DNB som forvaltar pensjonsmidlane innanfor dei generelle retningslinjer som gjeld for forsikringsselskap. Hovudvilkår er 30 års opptenning. Den ytelsesbaserte ordninga; omlag 66% av løn ved pensjonering og 15 års utbetaling. Pensjonsforsikringa er på lik line med andre pensjonsordninga i privat sektor ei såkalla nettoordning, dvs. yttingane kjem i tillegg til yttingar frå folketrygda. Pr. 31.12.16 er 11 aktive og 6 pensjonistar knytt til denne pensjonsordninga.

Ikkje fondsbaserte skyldnader:

Ny AFP-ordning er etablert frå 1-1-2011. Den nye AFP-ordninga er, i motsetnad til den gamle, ikkje ei førtidspensjonsordning, men ei ordning som gjev eit livslangt tillegg på dei ordinære pensjonen. Dei tilsette kan velje å ta ut den nye AFP-ordninga frå og med fylte 62 år, også ved sida av å stå i jobb, og den gjev ytterlegare opptenning ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordninga er ei ytelsesbasert fleirføretakspensjonsordning, og finansierast gjennom premiar som vert fastsett som ein prosentsats av løn. Førebels ligg det ikkje føre noko påliteleg måling og allokering av skyldnader og midlar i ordninga. Rekneskapsmessig vert ordninga behandla som ei innskotsbasert pensjonsordning der premiebetalinger kostnadsførast løpende, og inga avsetjing vert gjort i rekneskapen. Det er ikkje fondsoppbygging i ordninga og det vert venta at premienivået vil auke dei kommande åra.

Ved verdsettning av pensjonsmidlane og ved måling av påkomne skyldnader, vert estimerte verdiar nytta. Pr 1.1.2015 gjekk banken over frå å føre pensjonskostnaden i samsvar med Oppdatert NRS 6 Pensjonskostnaden til IAS 19R. Estimatavviket på skyldnaden vert no ført mot eigenkapitalen. Effekten på EK ved overgangen til IAS 19R er vist nedanfor.

Desse føresetnadene er lagt til grunn for estimata:

	2016	2015
Avkastning på pensjonsmidlar	2,10 %	2,30 %
Diskonteringsrente	2,10 %	2,30 %
Årelønsvekt	2,25 %	3,25 %
Åreløn G-regulering	2,00 %	3,00 %
Åreløn regulering av pensjonar under betaling	0,00 %	0,10 %
Gjennomsnittleg arbeidsgjeveravgfaktor	10,60 %	10,60 %

	SUM 2016	Sikra ytingar 2016	Usikra ytingar 2016	SUM 2015
Pensjonskostnader:				
Årets pensjonsopptening	330	330	0	361
+ Rentekostnad på pensjonsskyldnader	7	7	0	8
= Pensjonskostnad (brutto)	337	337	0	369
- Forventa avkastning på pensjonsmidlar	-12	-12	0	6
+ Administrasjonskostnader	31	31	0	30
= Pensjonskostnad (netto)	356	356	0	405
+ Resultatført estimatavvik	0	0	0	-
= Pensjonskostnad	356	356	0	405
I tillegg kjem innskotsbaserte yttingar				
Premie innskotspensjon	90			90
Premie serviceavtale	30			30
Premie ny AFP-ordning	186			117
SUM pensjonskostnad	662			642

Pensionsskyldnader	Overfinansiering av pensionsskyldnaden		Pensionsskyldnad	
	2016 Estimert	2015 Estimert	2016 Estimert	2015 Estimert
Rekneskapsført overfinansiering	-77	-4 994	-	1 413
Effekt EK ved overgang til IAS 19R vinst/(tap)	-	5 655	-	-
Pensionsskyldnader (brutto/PBO)	-	-	-	-
Pensjonskostnad	356	405	-	-
Innbetalinger/utbetalinger	-902	-798	-	-491
Estimatavvik over OCI	-156	-345	-	-922
= Pensionsskyldnader (netto)	-779	-77	-	-
+ Ikke resultatført estimatavvik	-	-	-	-
= Balanseførte pensjonsmidler/-skyldnader inkludert avgift	-779	-77	-	-
Inkluderer arbeidsgjeveravgift med	75	8	-	-

Note 28 a - Ytingar til leiande personar

Banken nyttar ikkje aksjeverdibasert godtgjiring.

Leiande tilsette og tillitsvalde		2016	2015
Løn og annan godtgjiring til adm. banksjef Vidar H. Homme , inkl. bonus		1021	980
<i>Godtgjering til styremedlemmer</i>			
Jostein Rysstad	Styreleiar	60	60
Olav Mosdøl	Nestleiar	40	40
Magnhild Bjørnarå	Styremedlem	40	40
Geir Olav Uppstad	Styremedlem	40	
Frode Buen	Styremedlem		40
Gro Haatveit	Styremedlem	40	40
Erling Sagneskar	Varamedlem	2	1
<i>SUM for styret</i>		222	221
<i>Godtgjering til medlemene i kontrollnemnda</i>			
Wenche E. Gundersen	Leiar	12	12
Inger Aamli		6	6
Bjørgulv T. Berg		6	6
Torunn Langeid (vara)		1	2
Astrid Kyte		1	
<i>SUM for kontrollnemnda</i>		26	26
<i>Godtgjering til medlemer i forstandarskap</i>			
Liv Brattlie Løyland	Leiar	8	8
<i>Godtgjering til medlemer i forstandarskap og valnemnd</i>		27	20

Note 28 b - Lån til leiande personar mv.

		2016		2015
		Lån	Garanti	Lån
<i>Tilsette:</i>				
Banksjef		3 103	-	3 276
Andre tilsette		17 396	-	16 462
Sum tilsette		20 499	-	19 738
<i>Styret:</i>				
Jostein Rysstad	Styreleiar	5 057	-	2 990
Olav Mosdøl	Nestleiar	975	-	1 006
Frode Buen	Styremedlem	-	-	-
Magnhild Bjørnarå	Styremedlem	-	-	-
Sum styret eks banksjef		6 032	-	3 996
<i>x) Lån til tilsette repr innår ovanfor i lån til andre tilsette</i>				
<i>Forstandarskapet (16 medlemer):</i>				
Forstandarskapsleiar Liv Brattlie Løyland		-	-	-
Andre medlemer av forstandarskapet (15 medlemer)		16 375	-	6 531
Sum forstandarskapet x)		16 375	-	6 531
<i>x) Lån til 2 tilsette repr innår ovanfor i lån til andre tilsette</i>				

Vilkår for lån og garantiar er gjevne på standard vilkår og/eller dei generelle vilkåra som gjeld for alle tilsette.
Kontrollnemnda utgår i 2016.

Note 29 - Spesifikasjon av andre driftskostnader

		2016	2015
Driftskostnad fast eigedom		657	1 332
Leige av lokal		538	297
Maskinar, inventar og transportmidlar		217	77
Revisjonshonorar inkl mva		264	253
Forsikringar og kontingentar		2 687	2 405
Eksterne tenester utanom ordinær forretningsdrift		88	222
Andre ordinære tap		58	25
Andre driftskostnader		610	987
Sum andre driftskostnader		5 119	5 598

Spesifikasjon av revisjonshonorar inkl mva:

Lovpålagt revisjon	200	186
Likningspapir	12	11
Andre tenester utanfor revisjon	52	56

Sum revisjon og bistand inkl mva

Note 30 - Skattekostnad

Betalbar skatt og endring i utsett skatt/utsett skattefordel utgjer skattekostnaden til banken.

Betalbar skatt:

Betalbar skatt utgjer 25 % av skattepliktig resultat og 0,15 % formueskatt. Det skattepliktige resultatet vil avvike frå det rekneskapsmessige resultatet gjennom permanente og midlertidige skilnader. Permanente skilnader er kostnader utan frådragsrett og/eller ikkje skattepliktige inntekter. Midlertidige skilnader er skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige periodiseringar, som over tid vil utliknast.

Utsett skatt/utsett skattefordel:

Utsett skatt og utsett skattefordel vert utrekna på grunnlag av midlertidige skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar. Den delen av den utsette skattefordelen som overstig utsett skatteskylndad skal balanseførast når det er sannsynleg at banken vil kunne nytiggjere seg fordelon gjennom framtidige frådrag i skattepliktig inntekt. Skattesatsen er basert på 25 %.

Kostnaden i resultatrekneskapen vert korrigert for evt avvik i den utrekna skatten for fjoråret og den endeleg utlikna skatten.

Betalbar skatt er utrekt slik:	2016	2015
Rekneskapsmessig resultat før skattekostnad	12 345	10 852
Permanente skilnader, inkl fritaksmetoden	-2 984	-472
Endringar i midlertidige skilnader	-1 125	4 007
Mot eigenkapital ved overgang til IAS 19R	0	-5 686
Skattepliktig inntekt	8 236	8 701
Inntektskatt	2 059	2 349
Formueskatt	336	587
Betalbar skatt	2 395	2 936
For mykke (-)/for lite avsett fjaråret	-270	-7
Endring i utsatt skatt	281	444
Effekt endring i utsatt skatt v/føring dir.mot ek i året	0	-343
Skattekostnad i år	2 406	3 030
Utsett skatt og utsett skattefordel er utrekt slik:	31.12.2016	31.12.2015
Positive (skatteaukande) midlertidige skilnader		Endring
Driftsmidlar	1 053	1 087
Vinst og tapskonto	-	-
Overfinansiert pensj.skyldnad	779	77
Sum positive skilnader	1 832	1 164
Negative (skattereduserande) skilnader som kan utliknast		
Avsett skyldnad 31-12	-50	6
Nedskrivning verdipapir	-213	-726
	-263	-720
Grunnlag (- utsett skattefordel)/utsett skatt	1 569	5 865
Utsett skatt/(- utsett skattefordel) 25 %	392	111
Negative skilnader som ikkje kan utliknast:		
Pensjonsskyldnad	-	-
Sum negative skilnader	-	-

I januar arrangerte banken samling for næringskundar på Sølvgarden. Mange møtte fram for å høre om økonomi og treffe andre næringsdrivande. Sjeføkonomi i Eika, Jan Ludvig Andreassen, kåserte som vanleg glitrande om både framtidsutsikter og makroøkonomiske samanhengar

Kontantstraumoppstilling pr 31.12.2016

	2016	2015
Tilført frå årets drift (a)	10 025	8 283
Endring anna gjeld og pål. kostnader og forskotsbet. inntekter auke/(nedgong)	-291	521
Utbetaling frå gåvefond	-1 841	-1 131
Endring andre eidegar og forskotsbet. og oppente inntekter (auke)/nedgong	159	1 146
Likviditetsendring i resultatrekneskapen	8 052	8 819
Endring utlån (auke)/nedgong	-79 230	-43 777
Endring nedskrivningar på tap	707	-424
Endring overtatte eidegar	1 971	-
Endring innskot frå og gjeld til kundar auke/(nedgong) auke/(nedgong)	48 571	31 529
A. Netto likviditetsendring frå verksemda	-19 929	-3 853
- Investering i immaterielle eidegar	-	-
- Netto investering i varige driftsmidlar	-62	-926
Endring verdipapir (auke)/nedgong	-34 009	8 937
B. Likviditetsendring vedr. investeringar	-34 071	8 011
Endring i gjeld vedr.verdipapir auke/(nedgong)	-	-
Endring lån frå kreditinstitusjonar auke/(nedgong)	75 082	-25 078
C. Likviditetsendring frå finansiering	75 082	-25 078
A+B+C Sum endring likvider	21 082	-20 920
+ Likviditetsbeholdning 1/1	36 061	56 981
=Likviditetsbeholdning 31/12	57 143	36 061
Unytta trekkrettar	60 000	60 000
Likviditetsbeholdninga består av kasse, innskot i Norges Bank og utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar.		
(a) Tilført frå årets drift kjem fram slik:		
Resultat før skatt	12 345	10 852
Betalbar skatt	-2 125	-2 928
Endring nto. pensjonsskyldnader	-543	-904
Avskrivningar og nedskrivningar	348	1 263
Sum	10 025	8 283

Senkveld med Valle-vri i Valle kultursenter.

Uavhengig revisors beretning

Valle Sparebank

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Valle Sparebanks årsregnskap som består av balansen per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoene og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoene i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbeviset tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annен informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den andre informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgjøre en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisionsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoene for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelateler, uriktige fremstillingar eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhente revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiseringer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet intntil datoene for revisjonsberetningen.

Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklete revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Mandal, 7. februar 2017,

BDO AS

Helge Vinterstø
statsautorisert revisor

Jubileumsfesten på Sølgarden

Valle Sparebank

Telefon 37 93 60 60
www.valle-sparebank.no / post@valle-sparebank.no

Valle | Kristiansand

Allle foto: Ole Birger Lien / Setesdølen